

O‘Z HUQUQLARINGIZNI BILISH MUHIMLIGI

Abdug‘afforova Mohinur Abdusamat qizi

Termiz davlat universiteti, Yuridik fakulteti, Milliy g‘oya, ma’naviyat asoslari va huquq ta’limi yo‘nalishi talabasi

E- mail: mohinurabdugafforova7@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola o‘z huquqlaringizni bilish muhimligi, odamlar sizni suiiste’mol qilishi mumkin emasligi, ba’zida sizning huquqlaringiz sizni muammodan xalos qilishi mumkin, lekin agar siz o‘z huquqlaringizni bilmasangiz, ular uchun kurasha olmaysiz, o‘z huquqlaringizni bilish, siz o‘z huquqlaringizdan ko‘p vaziyatlarda foydalanishingiz mumkinligi haqida.

Abstract: This article is about the importance of knowing your rights, people can’t abuse you, sometimes your rights can get you out of trouble, but if you don’t know your rights, you can’t fight for them, know your rights, that you can exercise your rights in many situations.

Аннотация: Эта статья о том, как важно знать свои права, люди не могут злоупотреблять вами, иногда ваши права могут избавить вас от неприятностей, но если вы не знаете своих прав, вы не можете за них бороться, знайте свои права, что вы можете воспользоваться своими правами во многих ситуациях,

Kalit so‘zlar: huquq, ta’lim, din, muammo, BMT, Inson huqulari deklaratsiyasi, Inson huquqlari konsepsiyasi, zo‘ravonlik, so‘z erkinligi, mehnat qilish huquqi, jamiyat.

KIRISH

O‘z huquqlarini bilish himoyasi

O‘z huquqlaringizni bilsangiz, o‘zingizni himoya qila olasiz. Agar siz o‘z huquqlaringizni bilmasangiz, muammoga duch kelganingizda, siz hech qachon chiqish yo‘lini topa olmaysiz, chunki siz o‘z huquqlaringizni bilmaysiz. Agar siz

hayotda ko'p narsaga erishmoqchi bo'lsangiz, odamlar sizni yo'lda chalg'itmasligi uchun huquqlar haqida ko'proq bilishingiz kerak. Va siz xohlagan narsani qilish huquqiga egasiz, agar noqonuniy bo'lmasa, hech kim sizni to'xtata olmaydi. Boshqa odamlardan foydalanishni yaxshi ko'radiganlar ko'p. Chunki ular o'sha odamlar o'z huquqlarini bilmasligini tushunishadi. O'z huquqlaringizni bilish yaxshidir, shunda siz o'zingizni oldindan aytib bo'lmaydigan narsalardan qanday himoya qilishingiz mumkinligini bilib olasiz. Biz o'z huquqlarimizni bilishimiz kerak, shunda biz xohlagan narsamiz uchun kurasha olamiz, shuningdek, bizdan foyda olishni istagan odamlarni bilib olamiz. So'nggi o'n yilliklarda inson huquqlariga qiziqish va xabardorlik ortdi. 1948 yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasini e'lon qildi, bu asosiy tenglik va inson qadr-qimmatini uchun standart deb hisoblanishi kerak bo'lgan eng muhim hujjatga aylandi. Nima uchun inson huquqlari muhim? Buning asosiy 7 ta sababini keltirmoqchimiz

1-sabab. Inson huquqlari odamlarning asosiy ehtiyojlarini qondirishini ta'minlaydi
Har bir inson dori-darmon, oziq-ovqat va suv, kiyim-kechak va boshpanaga muhtoj. Bularni insonning asosiy inson huquqlariga kiritish orqali har bir inson qadr-qimmatning asosiy darajasiga ega bo'ladi. Afsuski, ba'zi hududlarda hali ham bu zaruriy narsalarga ega bo'lmagan millionlab odamlar bor, lekin bu inson huquqlari masalasi, deb aytish faollarga va boshqalarga ularni hamma uchun olish uchun ishlashga imkon beradi.

2-sabab. Inson huquqlari zaif guruhlarni zo'ravonlikdan himoya qiladi
Inson huquqlari deklaratsiyasi asosan Xolokost va UII dahshatlari tufayli yaratilgan. Tarixdagi o'sha davrda yahudiylar, jumladan nogironlar va LGBT bilan birga jamiyatning eng zaif qatlamlari nishonga olingan. Inson huquqlari bilan shug'ullanuvchi tashkilotlar hokimiyat egalarining suiiste'moliga eng zaif bo'lgan jamiyat a'zolariga e'tibor qaratish o'rniga, ularga e'tibor qaratishadi.

3-sabab. Inson huquqlari odamlarga jamiyatdagi korrupsiyaga qarshi turishga imkon beradi. Inson huquqlari konsepsiyasi odamlarga suiiste'mollik va korrupsiyani boshdan kechirganlarida gapirishga imkon beradi. Shuning uchun yig'ilish huquqi kabi o'ziga xos huquqlar juda muhim, chunki hech qanday jamiyat mukammal emas.

4-sabab. Inson huquqlari so‘z va so‘z erkinligini rag‘batlantiradi

Yuqorida o‘qiganingizga o‘xshash bo‘lsa-da, shafqatsiz qatag‘ondan qo‘rqmasdan erkin gapirish imkoniyati yanada kengroqdir. U hamma ham yoqtirmaydigan yoki rozi bo‘lmaydigan g‘oyalar va ifoda shakllarini o‘z ichiga oladi, lekin hech kim o‘z fikri tufayli o‘z hukumati tomonidan xavf ostida qolishini his qilmasligi kerak. Bu ikkala yo‘nalishda ham boradi va o‘z jamiyatida ifodalangan muayyan g‘oyalar bilan bahslashmoqchi yoki bahslashmoqchi bo‘lgan odamlarni himoya qiladi.

5-sabab. Inson huquqlari odamlarga o‘z diniga e‘tiqod qilish (yoki hech qanday amal qilmaslik) erkinligini beradi.

Diniy zo‘ravonlik va zulm butun tarixda, Salib yurishlaridan tortib Xolokostgacha, din nomidagi zamonaviy terrorizmga qayta-qayta sodir bo‘ladi. Inson huquqlari insonning dini va ma‘naviy e‘tiqodining muhimligini tan oladi va ularga tinchlikda amal qilish imkonini beradi. Dinga e‘tiqod qilmaslik erkinligi ham inson huquqidir.

6-sabab. Inson huquqlari teng ish imkoniyatlarini rag‘batlantiradi

Mehnat qilish va yashash huquqi odamlarga o‘z jamiyatida gullab-yashnash imkonini beradi. Ish muhiti noto‘g‘ri yoki to‘g‘ridan-to‘g‘ri zulmkor bo‘lishi mumkinligini tan olmasdan, odamlar o‘zlarini suiiste‘mollikka yoki yetarli imkoniyatlarga chidashmaydi. Inson huquqlari konsepsiyasi ishchilarga qanday munosabatda bo‘lish kerakligi haqida ko‘rsatma beradi va tenglikni rag‘batlantiradi.

7-sabab. Inson huquqlari odamlarga ta‘lim olish imkoniyatini beradi

Ta‘lim juda ko‘p sabablarga ko‘ra muhim va qashshoqlik keng tarqalgan jamiyatlar uchun juda muhimdir. Inson huquqlari bilan bog‘liq tashkilotlar va hukumatlar qashshoqlik davrini to‘xtatish uchun maktab ta‘limi, jihozlar va boshqalardan foydalanish imkoniyatini beradi. Ta‘limni huquq sifatida ko‘rish nafaqat elita, balki hamma ham foydalanishi mumkinligini anglatadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, o‘z huquqlaringizni bilish muhimdir. Huquqlarimizni bilsak, ishimiz oson kechadi. Qachon odamlar bizga adolatsiz munosabatda bo‘lishsa va bizning huquqlarimizni himoya qila olishlarini bilib olamiz. Ammo agar biz bilmasak, odamlarimiz o‘zlari xohlagan narsani qilishlari mumkin. Agar biz buni

noto‘g‘ri deb bilsak ham, chunki biz o‘z huquqlarimizni bilmaymiz. Bu ishda, uyda, qamoqxonada yoki qay erda bo‘lsangiz ham, o‘z huquqlaringizni biling.

Adabiyotlar va saytlar

1. Saburov N., Saydullayev Sh. Davlat va huquq nazariyasi / O‘quv qo‘llanma. – Toshkent: TDYI, 2011
2. <http://www.srdlawnotes.com/2016/03/legal-literary-and-objects-oflegal.html>
3. <http://xs.uz>
4. www.search.re.uz - O‘zbekiston axborot-qidiruv tizimi
5. Abdilkadimovna, K. N. (2022). THEORETICAL ANALYSIS OF GENDER RELATED WORDS IN ENGLISH LANGUAGE. YOUTH, SCIENCE, EDUCATION: TOPICAL ISSUES, ACHIEVEMENTS AND INNOVATIONS, 1(2), 179-182.
6. Qizi, S. G. N. (2022). ISSUES OF CLASSIFICATION OF WORD CATAGORIES IN THE UZBEK. *Science and innovation*, 1(B3), 812-816.
7. Shodiyeva, G. N. K., & Dustmatov, H. (2022). CLASSIFICATION OF WORDS IN UZBEK AND ENGLISH: IN THE EXAMPLE OF VERBS. *Central Asian Academic Journal of Scientific Research*, 2(4), 234-237.
8. qizi Shodieva, G. N., & Dusmatov, H. H. (2022, July). RINCIPILES OF DIVISION OF WORD CATAGORIES IN UZBEK LANGUAGE. In *INTERNATIONAL CONFERENCES ON LEARNING AND TEACHING* (Vol. 1, No. 11, pp. 38-43).
9. Komilova, N. (2022). GENDERED LEXICON OF ENGLISH LANGUAGE. *Science and innovation*, 1(B4), 192-194.
10. Sotvoldiyevna, U. D. (2022). Political Euphemisms in English and Uzbek Languages (A Comparative Analysis). *Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching*, 9, 92-96.
11. Satvoldievna, U. D. (2021). Axiological Characteristics Of English, Uzbek And Russian Phraseological Units. *The American Journal of Social Science and Education Innovations*, 3(06), 40-45.